

RP 95/2001 rd

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte och med förslag till lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och till lag om ändring av lagen om explosionsfarliga ämnen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen antar konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte. Konventionen ingicks i Montreal den 1 mars 1991 och den trädde i kraft internationellt den 21 juni 1998. Konventionen ålägger konventionsparterna att förbjuda och förhindra att vissa sprängämnen som är omärkta på det sätt som konventionen anger tillverkas på deras territorium samt att de förflyttas till eller från deras territorium. Märkningen avser att underlätta upptäckt av sprängämnen i samband med säkerhetskontroller, t.ex. på flygplatser och i samband med andra transportformer eller av andra objekt.

Meningen är att godkännandeinstrumentet till konventionen skall deponeras hos Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) när riksdagen har godkänt konventionen. Konventionen träder i kraft för Finlands del sextio dagar efter dagen för deponeringen av godkännandeinstrumentet. I propositionen ingår förslag till lag om ikraftträdande av de konventionsbestämmelser som hör till lagstiftningens område och till lag om ändring av lagen om explosionsfarliga ämnen. Lagarna avses träda i kraft samtidigt som konventionen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning	3
2. Nuläge och de föreslagna ändringarna	3
3. Propositionens verkningar	4
4. Beredningen av propositionen	5
5. Revideringen av strafflagen	5
DETALJMOTIVERING.....	6
1. Konventionen	6
2. Lagförslagen.....	10
2.1. Lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte	10
2.2. Lag om ändring av lagen om explosionsfarliga ämnen	10
3. Ikraftträdande.....	11
4. Behovet av riksdagens samtycke	11
5. Lagstiftningsordning	12
LAGFÖRSLAGEN.....	13
om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte	13
om ändring av lagen om explosionsfarliga ämnen.....	13
Handels- och industriministeriets förordning om införande av detekteringsmedel i plastiska sprängämnen	15

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

År 1988 användes plastiska sprängämnen för att spränga ett amerikanskt passagerarplan över Lockerbie i Skottland. De plastiska sprängämnena hade inte kunnat upptäckas i samband med säkerhetskontrollen. När händelsen utreddes ansåg man det vara en brist att det inte fanns några internationella förpliktelser som krävde att plastiska sprängämnen märktes för detektering. I resolutioner av Förenta Nationernas (FN) säkerhetsråd i juni 1989 och av dess generalförsamling i december 1989 uppmanades Internationella civila luftfartsorganisationen att vidta effektivare åtgärder för att skapa ett internationellt system för lämplig märkning av plastiska sprängämnen. I april 1990 antog Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) juridiska kommitté ett utkast till en konvention om märkning av plastiska sprängämnen. Vid sidan av den juridiska kommittén deltog också ICAO:s tekniska expertgrupp i behandlingen av sakinnehållet i konventionsutkastet. Finland deltog i diplomatkonferensen om konventionen, vilken sammanträdde i ICAO:s högkvarter i Montreal från den 12 februari till den 1 mars 1991.

Diplomatkonferensen avslutades med att man antog konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte den 1 mars 1991 i Montreal. Konventionen har trätt i kraft internationellt den 21 juni 1998. Sammanlagt 65 stater är parter i konventionen. Finland undertecknade konventionen den 25 mars 1993.

Konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte är en av tolv konventioner mot terrorism som har utarbetats inom FN. Av dessa konventioner har fem utarbetats inom ramen för ICAO. Att antalet brott mot flygtrafiksäkerheten minskat statistiskt sett anses bero såväl på effektivare säkerhetskontroller som på ett omfattande avtalsnät.

Inom Europeiska unionen (EU) följer man noga med ratificeringsläget i de olika medlemsstaterna för de viktigaste konventionerna mot terrorism. Dessutom försöker EU aktivt arbeta för att dessa konventioner skall ratifi-

ceras i tredje länder. Finland har ratificerat nio FN-konventioner mot terrorism och 1976 års europeiska konvention mot terrorism (FördrS 16/1990). Utöver de ratificerade konventionerna har Finland undertecknat den förhandenvarande konventionen och dessutom också konventionen mot terroristbombningar och konventionen mot finansiering av terrorism. Meningen är att ratificeringen av dessa skall inledas inom en nära framtid.

Det huvudsakliga innehållet i konventionen om märkning av plastiska ämnen är att de tillträdande staterna förbinder sig att märka eller förstöra de plastiska sprängämnena som finns på deras territorium. Märkningen sker genom att kemikalier blandas in i sprängdegen. Dessa kemikalier förflyktigas långsamt och blir härigenom möjliga att upptäcka. Undantagna från huvudregeln är sprängämnen som utgör fasta beståndsdelar av militära anordningar eller som används för vetenskapliga ändamål i begränsade kvantiteter. Sprängämnen i civil användning skall märkas, användas eller förstöras inom tre år och sprängämnen i militär användning inom 15 år från det att konventionen har trätt i kraft i landet i fråga. I en bilaga till konventionen beskrivs sprängämnena och detekteringsmedlen. Till följd av den snabba tekniska utvecklingen har man beslutat att ett enklare förfaringsätt skall gälla vid ändring av bilagan än i fråga om själva konventionen.

2. Nuläge och de föreslagna ändringarna

I artikel 2 och i artikel 3.1 i konventionen fastställs centrala förpliktelser för konventionsstaterna. Enligt artikel 2 skall varje konventionsstat vidta behövliga och effektiva åtgärder för att förbjuda och förhindra att omärkta sprängämnen tillverkas på dess territorium. Enligt artikel 3.1 skall varje konventionsstat vidta nödvändiga och effektiva åtgärder för att förbjuda och förhindra förflyttning av omärkta sprängämnen till eller från dess territorium.

Konventionen förpliktar inte konventionsstaterna att kriminalisera de beskrivna gärningarna. I Finland har vid genomförandet av

internationella förpliktelser av denna typ samtidigt föreskrivits om de straffrättsliga påföljder som anknyter till dem. De nödvändiga bestämmelserna om utförelse av omärkta sprängämnen finns inskrivna i 7 § lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990) som gavs med stöd av 1 § 3 mom. lagen om explosionsfarliga ämnen (263/1953). I bestämmelserna kriminaliseras bl.a. export av försvarsmateriel utan tillstånd. I samband med att konventionen sätts i kraft avser man att skriva in plastiska sprängämnen i försvarsministeriets beslut om verkställighet av förordningen om export och transitering av försvarsmateriel, varvid utförelse av plastiska sprängämnen blir beroende av tillstånd.

De plastiska sprängämnena hör i regel till militära sprängämnen och drivmedel enligt produktklass 1.6 i 2 § förordningen om export och transitering av försvarsmateriel (108/1997) och produktklass 1.6 i 1 § försvarsministeriets beslut om verkställighet av förordningen om export och transitering av försvarsmateriel (192/1997). Enligt gällande lag krävs behörigt exporttillstånd för dem redan i dagens läge. De nuvarande reglerna blir dock tydligare när ett uttryckligt omnämnande av plastiska sprängämnen inskrivs i försvarsministeriets beslut.

Införelse, tillverkning, innehav och överlåtelse av omärkta sprängämnen har dock inte kriminaliserats, om det inte är fråga om förberedelse av allmänfarligt brott enligt 34 kap. 9 § strafflagen. Strafflagens (39/1889) 34 kap. innehåller bestämmelser om förberedelse av allmänfarligt brott och om sabotage genom sprängning. Strafflagens 34 kap. 9 § är tillämplig på gärningar där sådana sprängämnen som konventionen avser har innehaft i syfte att utföra sprängning. Straffet är böter eller fängelse i högst två år. För sabotage föreskrivs stränga fängelsestraff i 34 kap. 1–3 §.

I denna proposition föreslås att de grundläggande bestämmelserna i konventionens artikel 2–4 om märkning av plastiska sprängämnen och om restriktionerna som gäller dessa skall regleras genom lag. Det föreslås att ett förbud mot införelse, tillverkning, innehav och överlåtelse av omärkta sprängämnen inskrivs i lagen om explosionsfarliga ämnen.

Den reglering i konventionen som gäller sprängämnestekniska detaljer och som ingår i konventionsbilagan är tänkt att genomföras genom en förordning. En uttrycklig bestämmelse om rätten att utfärda förordning föreslås därför i lagen om explosionsfarliga ämnen. Meningen är att närmare bestämmelser om sprängämnestekniska villkor för införande av detekteringsmedel i plastiska sprängämnen skall utfärdas i en förordning av handels- och industriministeriet.

På transporter av plastiska sprängämnen tillämpas bestämmelser och föreskrifter om transport av farliga ämnen.

3. Propositionens verkningar

Den viktigaste följden av ratificeringen av konventionen är de kostnader som märkningen av plastiska sprängämnen medför. Märkningen av plastiska sprängämnen på det sätt konventionen avser kan leda till större produktutvecklingskostnader och till kostnader för modifiering av produktionsprocessen. Dessutom kan tillgången till detekteringsmedel medföra problem för sprängämnesindustrin eftersom dessa medel inte tillverkas i Finland. Största delen av de plastiska sprängämnen som tillverkas i Finland omfattas dock inte av konventionen, eftersom de saknar bindningsmaterial enligt punkt I b i del 1 i konventionsbilagan.

Parternas kontrollskyldighet enligt artikel 4 i konventionen är av allmän karaktär och tillåter att varje konventionspart anpassar kontrollåtgärderna till rådande omständigheter. I Finland tillverkas plastiska sprängämnen främst för försvarsmakten. Eftersom den civila användningen av de i konventionen avsedda sprängämnena är så gott som obefintlig kan efterlevnaden av konventionsbestämmelserna kontrolleras med befintliga resurser. Inte heller i övrigt har propositionen några verkningar på vare sig organisation eller personal.

I vissa utlåtanden som har inbegärts med anledning av konventionen anfördes det att Finland bör ratificera konventionen först i det skedet då majoriteten av medlemsländerna i Europeiska unionen har ratificerat den. På detta sätt kunde man minimera eventuella handelshinder för den inhemska sprängäm-

nesindustrin. Följande av Europeiska unionens medlemsländer har nu ratificerat konventionen: Danmark, Förenade Konungariket, Frankrike, Grekland, Nederländerna, Spanien, Tyskland och Österrike. Andra industriländer som ratificerat konventionen är bl.a. Japan, Kanada, Norge, Schweiz och Förenta Staterna.

Vissa av de kemikalier som valts som detekteringsmedel har skadliga verkningar på hälsan. I Finland har vi dock endast ett företag som tillverkar de sprängämnen som konventionen avser och den personal som kommer att komma i kontakt med detekteringsmedlen kan därför varnas för ämnens skadliga verkningar. Vid hanteringen och upplagringen av detekteringsmedlen skall gällande bestämmelser följas. Om det behövs kan den genom konventionen upprättade internationella sprängämnestekniska kommissionen lämna rekommendationer angående ändringar i den tekniska bilagan, vilket gör det möjligt att byta ut de detekteringsmedel som används, när den tekniska utvecklingen på området medger detta.

4. Beredningen av propositionen

Utlåtanden om ratificeringen av konventionen har inbegärts av Luftfartsverket, handels- och industriministeriet, kommunikationsministeriet, justitieministeriet, huvudstaben, inrikesministeriet, säkerhetsteknikcentralen, försvarsministeriet, tullstyrelsen och gränsbevakningsväsendet. I samtliga utlåtanden

anses det viktigt att Finland ratificerar konventionen.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid utrikesministeriet. Förslaget har varit på remiss hos justitieministeriet, handels- och industriministeriet, kommunikationsministeriet och försvarsministeriet.

5. Revideringen av strafflagen

I samband med revideringen av strafflagen pågår som bäst arbetet med en ny straffbestämmelse om sprängämbesbrott, vilken skall ingå i 44 kap. strafflagen (RP 17/2001). Enligt den föreslagna 44 kap. 11 § strafflagen skall den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet framställer, för in i landet, använder, innehar, lagrar, förvarar, transporterar, håller till salu eller överlåter farliga ämnen eller produkter i strid med lagen om explosionsfarliga ämnen eller bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av den dömas för sprängämbesbrott till böter eller fängelse i högst två år, om strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag. När lagförslaget som gäller 44 kap. strafflagen i sinom tid godkänns kommer 44 kap. 11 § strafflagen att bli tillämplig också på överträdelse av förbudet mot införsel, tillverkning, innehav och överföring av omärkta explosiva varor. Samtidigt föreslås en ändring av 11 § lagen om explosionsfarliga ämnen, som för närvarande innehåller ett straffstadgande, så att denna paragraf blir en hänvisningsbestämmelse.

DETALJMOTIVERING

1. Konventionen

Den centrala bestämmelsen i konventionen gäller konventionsstaternas skyldighet att vidta erforderliga och effektiva åtgärder för att förbjuda och förhindra dels tillverkning av omärkta sprängämnen på deras territorium, dels överförande av dessa till eller från deras territorium. Dessutom förpliktas konventionsstaterna bl.a. att förhindra att tidigare tillverkade omärkta sprängämnen används för ändamål som strider mot konventionens syfte och att förstöra omärkta sprängämnen som upptäcks på deras territorium och lager av sådana sprängämnen inom den tidsperiod som anges i konventionen.

De konventionsstater som tillverkar plastiska sprängämnen eller till eller från vilkas territorium sådana sprängämnen förflyttas förbinder sig att märka eller förstöra dessa sprängämnen. Märkningen sker genom att detekteringsmedel införs i sprängämnet enligt den tekniska bilagan till konventionen. Dessa detekteringsmedel är kemikalier som förflyktigas lätt och som därför är möjliga att upptäcka.

Konventionen innehåller vissa undantag till de centrala förpliktelseerna. Som ett undantag nämns sådan förflyttning av omärkta sprängämnen som utförs av myndigheter som handhar militära eller polisiära uppgifter för ändamål som inte strider mot konventionens syfte. Ett annat undantag gäller lager av omärkta sprängämnen som innehas av en konventionsstats myndigheter som utför militära eller polisiära uppgifter och som utgör en beståndsdel i vederbörligen godkända militära anordningar.

En annan viktig del av konventionen utgörs av bestämmelserna om Internationella sprängämnestekniska kommissionen. Denna kommission utsågs av ICAO-rådet då konventionen hade trätt i kraft. Kommissionen skall bl.a. värdera den tekniska utvecklingen med avseende på tillverkning, märkning och detektering av sprängämnen. Kommissionen skall också lämna rekommendationer om ändring av den tekniska bilagan till konventionen, vilket t.ex. gör det möjligt att godkänna nya detekteringsmedel. I egenskap av

konventionspart får Finland nominera en kandidat till kommissionen och kan på detta sätt försöka påverka frågor som regleras av konventionen.

Inget förbehåll får göras till konventionen, med undantag av artikel 11 om skiljeförfarande. Genom förbudet mot förbehåll vill man säkerställa en enhetlig tillämpning av konventionen i de olika konventionsstaterna.

Inledning. I konventionens inledning ger konventionsstaterna uttryck för sin medvetenhet om det hot som terroristhandlingar utgör för den internationella säkerheten. De uttrycker sina allvarliga farhågor vad gäller terroristhandlingar riktade mot flygplan, andra transportmedel och mål och är oroade över att plastiska sprängämnen har använts för sådana terroristhandlingar. Konventionsparterna har ansett att märkning av dessa sprängämnen för detekteringsändamål avsevärt skulle bidra till att förebygga dessa olagliga handlingar. Därför behövs internationell reglering som förpliktar staterna att vidta de åtgärder som behövs för att tillse att plastiska sprängämnen märks i behörig ordning.

Artikel 1. Artikel 1 innehåller definitioner av de begrepp som används i konventionen. Enligt stycke 1 avses med "sprängämnen" explosiva produkter, vanligen kända som plastiska sprängämnen, inklusive sprängämnen i flexibel eller elastisk bladform, på sätt som beskrivs i den tekniska bilagan till konventionen. Under förhandlingarna användes ett längre uttryck där också "explosivämne i skivform" (plastic and sheet explosives) omnämndes särskilt. Det ansågs dock att det senare uttrycket ingår i begreppet plastiska sprängämnen även om båda uttrycken fick kvarstå i den franska texten. Konventionen har inskränkts till att gälla endast plastiska sprängämnen (plastic explosives), men i den resolution som den internationella diplomatkonferensen avgav i samband med arbetet på konventionen uppmanas ICAO-rådet att utreda möjligheterna att märka också andra sprängämnen än plastiska sprängämnen.

Enligt stycke 2 avses med "detekteringsmedel" ett sådant ämne som beskrivs i den tekniska bilagan. Detta ämne tillsätts ett sprängämne för att göra det upptäckbart.

Enligt stycke 3 avses med "märkning" införande av ett detekteringsmedel i ett sprängämne i enlighet med den tekniska bilagan.

Enligt stycke 4 avses med "tillverkning" varje förfarande, inklusive återanvändning, som skapar sprängämnen.

Enligt stycke 5 avses med "vederbörligen godkända militära anordningar" bl.a. patroner, bomber, projektiler, minor, robotar, raket, formade laddningar, granater och perforeringsmedel som utslutande tillverkats för militär eller polisiär användning i enlighet med de lagar och bestämmelser som gäller i vederbörande konventionsstat.

Enligt stycke 6 avses med "tillverkningsstat" varje stat på vars område det tillverkas sådana sprängämnen som avses i konventionen.

Artikel 2. I denna artikel åläggs konventionsstaterna att vidta behövliga och effektiva åtgärder för att förbjuda och förhindra att omärkta sprängämnen tillverkas på deras respektive territorium.

Artikel 3. I stycke 1 åläggs konventionsstaterna att vidta nödvändiga och effektiva åtgärder för att förbjuda och förhindra förflyttning av omärkta sprängämnen till eller från deras respektive territorium.

Enligt stycke 2 gäller det föregående stycket inte med avseende på förflyttning av omärkta sprängämnen som befinner sig under konventionsstatens kontroll i enlighet med artikel 4.1, när förflyttningen avser ändamål som inte är oförenliga med denna konventions målsättning och den genomförs av de myndigheter i en konventionsstat som utför militära eller polisiära uppgifter.

Artikel 4. Enligt stycke 1 skall konventionsstaterna vidta de åtgärder som behövs för att utöva sträng och effektiv kontroll över innehav och överförande av innehav av omärkta sprängämnen som tillverkats i eller införts till deras respektive territorium innan konventionen trädde i kraft i förhållande till staten i fråga. Bestämmelsen avser att förhindra att sprängämnen kommer på avvägar eller används för ändamål som inte är förenliga med denna konventions målsättning.

Enligt stycke 2 skall konventionsstaterna vidta behövliga åtgärder för att se till att alla lager av sprängämnen som avses i första stycket och som inte innehas av de myndig-

heter som utför militära eller polisiära uppgifter förstörs eller används för ändamål som inte är oförenliga med konventionen, märks eller görs slutligt obrukbara, inom en period av tre år från det att konventionen trädde i kraft i förhållande till staten i fråga.

Enligt stycke 3 skall konventionsstaterna vidta de åtgärder som behövs för att se till att alla lager av sprängämnen som avses i första stycket och som dels innehas av de myndigheter som utför militära eller polisiära uppgifter, dels inte utgör en beståndsdel i vederbörligen godkända militära anordningar förstörs eller används för ändamål som inte är oförenliga med konventionen, märks eller görs slutligt obrukbara inom en period av 15 år från det att konventionen trädde i kraft i förhållande till staten i fråga.

Enligt stycke 4 skall konventionsstaterna vidta de åtgärder som behövs för att försäkra sig om att destruktion snarast möjligt sker av de omärkta sprängämnen som kan komma att upptäckas på deras respektive territorium och som inte avses i föregående stycken i denna artikel. Undantag utgör de lager av omärkta sprängämnen som dels innehas av de myndigheter som utför militära eller polisiära uppgifter, dels utgör en beståndsdel i vederbörligen godkända militära anordningar vid tiden för konventionens ikraftträdande i förhållande till staten i fråga. Denna regel strävar efter att omfatta samtliga ämnen som inte omfattas av de tre första styckena.

Enligt stycke 5 skall konventionsstaterna vidta behövliga åtgärder för att utöva effektiv kontroll över innehav och överförande av innehav av sprängämnen som avses i punkt II i del 1 i den tekniska bilagan till konventionen för att förhindra att de kommer på avvägar eller används för ändamål som inte är förenliga med konventionens syften.

Enligt stycke 6 skall konventionsstaterna vidta de åtgärder som behövs för att snarast möjligt förstöra sådana omärkta sprängämnen som tillverkats på deras respektive territorium sedan konventionen trätt i kraft i förhållande till staten i fråga och som inte ingår i punkt II d i del 1 i den tekniska bilagan till konventionen. Samma regel gäller för omärkta sprängämnen som inte längre hör till tillämpningsområdet för någon annan underpunkt i punkt II.

Artikel 5. Enligt stycke 1 bildas en internationell sprängteknisk kommission som består av minst 15 och högst 19 medlemmar, vilka utses av Internationella civila luftfartsorganisationens råd bland personer som nominerats av konventionsstaterna.

Enligt stycke 2 skall medlemmarna i kommissionen vara experter som har direkt och omfattande erfarenhet av förhållanden som gäller tillverkning eller detektering av eller forskning om sprängämnen. I resolutionen av den internationella diplomatkonferensen som överlämnade konventionen uttrycks förhoppningen att kommissionen skall vara geografiskt representativ. Konventionsstaterna får nominera även andra personer till kommissionen än sådana som är medborgare i konventionsstaterna.

Enligt stycke 3 är mandatperioden för medlemmarna i kommissionen tre år och de kan utses på nytt.

Enligt stycke 4 sammankallas möten med kommissionen minst en gång om året vid Internationella luftfartsorganisationens högkvarter eller på plats och tid som anges eller godtas av rådet.

Enligt stycke 5 skall kommissionen anta sin egen arbetsordning, som skall godkännas av rådet.

Artikel 6. Artikel 6 i konventionen anger kommissionens uppgifter, dvs. främst att följa med och rapportera om den tekniska utvecklingen.

Enligt stycke 1 skall kommissionen värdera den tekniska utvecklingen med avseende på tillverkning, märkning och detektering av sprängämnen.

Enligt stycke 2 skall kommissionen genom rådet rapportera sina rön till konventionsstaterna och till berörda internationella organisationer.

Enligt stycke 3 skall kommissionen då det behövs lämna rekommendationer till rådet vad gäller ändringar i den tekniska bilagan till konventionen. Kommissionen skall försöka fatta sina beslut om rekommendationerna med konsensus. Om inte konsensus kan nås, skall kommissionen fatta besluten med en majoritet av två tredjedelar av dess ledamöter.

Enligt stycke 4 får rådet på kommissionens rekommendation föreslå för konventionssta-

terna att ändringar görs i den tekniska bilagan till konventionen.

Artikel 7. Artikeln gäller förfarandet vid ändring av bilagan till konventionen. På grund av den snabba tekniska utvecklingen på området ville man att detta förfarande skulle vara enklare än en ändring av själva konventionen. Man har utgått från att eventuella ändringsbehov i första hand skall skötas genom ändringar i bilagan.

Enligt stycke 1 får konventionsstaterna inom 90 dagar från den dag då respektive stat underrättades om ett förslag till ändring av den tekniska bilagan överlämna sina kommentarer till rådet. Rådet skall så snart som möjligt delge kommissionen dessa kommentarer. Rådet skall ge varje konventionsstat som kommenterar eller har invändningar mot den föreslagna ändringen tillfälle att konsultera kommissionen.

Enligt stycke 2 skall kommissionen överväga konventionsstaternas synpunkter enligt föregående stycke och lämna rapport till rådet. Rådet får, efter övervägande av kommissionens rapport och med beaktande av ändringens beskaffenhet och konventionsstaternas, inklusive tillverkningsstaternas, kommentarer föreslå att konventionsstaterna antar ändringen.

I stycke 3 föreskrivs att om en föreslagen ändring inte blivit föremål för invändning från fem eller fler konventionsstater genom skriftlig underrättelse till rådet inom 90 dagar från dagen för underrättelse om ändringen från rådet, skall ändringen anses vara godtagen och träda i kraft 180 dagar därefter eller efter den tid som anges i den föreslagna ändringen, för de stater som inte uttryckligen haft invändning mot detta.

Enligt stycke 4 får konventionsstater som uttryckligen motsatt sig den föreslagna ändringen därefter, genom ingivande av ett godkännande- eller godtagandeinstrument, uttrycka sitt samtycke till att vara bundna av vad som föreskrivits i ändringen.

Enligt stycke 5 skall rådet överlämna en föreslagen ändring till kommissionen för ytterligare överväganden, om fem eller fler konventionsstater motsätter sig förslaget.

Enligt stycke 6 får rådet också sammankalla en konferens med alla konventionsstater, om den föreslagna ändringen inte har antagits

i enlighet med stycke 3 i denna artikel.

Artikel 8. Artikeln reglerar konventionsstaternas informationsskyldighet i fråga om kommissionen och ICAO-rådet.

Enligt stycke 1 skall konventionsstaterna om möjligt överlämna sådan information till rådet som kan vara till nytta för kommissionen vid utförandet av dess uppgifter enligt artikel 6.1.

Enligt stycke 2 skall konventionsstaterna hålla rådet informerat om de åtgärder som de vidtagit för att genomföra bestämmelserna i konventionen. Rådet skall vidarebefordra upplysningarna till alla konventionsstater och berörda internationella organisationer.

Artikel 9. Enligt artikeln skall rådet i samarbete med konventionsstaterna och berörda internationella organisationer vidta lämpliga åtgärder för att underlätta genomförandet av konventionen, inklusive tillhandahållande av tekniskt bistånd och åtgärder för utbyte av information rörande teknisk utveckling beträffande märkning och detektering av sprängämnen. Ordalydelsen förpliktar Internationella civila luftfartsorganisationen att fungera som samordnare, men den uppställer inga ekonomiska förpliktelser för organisationen.

Artikel 10. Enligt artikeln utgör den tekniska bilagan en integrerad del av konventionen. Denna bestämmelse förtydligar det faktum att innehållet i bilagan inte får ändras så att konventionsstaternas förhållande till konventionen ändras. Bilagan har alltså samma rättsliga status som konventionen, även om det är lättare att ändra bilagan än själva konventionen.

Artikel 11. Artikeln innehåller bestämmelser om skiljeförfarande. Om en tvist mellan konventionsstater beträffande tolkningen eller tillämpningen av konventionen inte kan lösas genom förhandlingar inom skälig tid, skall tvisten på begäran av en part bli föremål för skiljeförfarande. Skiljeförfarandet är dock inte obligatoriskt. Om konventionsstaterna inte är i stånd att inom sex månader efter begäran om skiljeförfarande enas om hur skiljeförfarandet skall organiseras, får vem som helst av dessa parter hänskjuta tvisten till Internationella domstolen genom en begäran i enlighet med domstolens stadga.

Enligt stycke 2 får konventionsstaterna göra förbehåll till skiljeförfarandet. En kon-

ventionsstat får vid undertecknande, ratificering, godtagande eller godkännande av konventionen eller vid tillträde till den förklara att den inte anser sig bunden av föregående stycke. Övriga konventionsstater skall inte vara bundna av föregående stycke i förhållande till en stat som gjort ett sådant förbehåll.

Enligt stycke 3 får en konventionsstat som gjort ett förbehåll i enlighet med föregående stycke när som helst återkalla förbehållet genom att underrätta depositarien.

Finland har erkänt Internationella domstolens behörighet i förhållande till varje stat som åtar sig samma förpliktelse (FördrS 29/1958). Bestämmelser om mellanstatliga tvister om tolkning och tillämpning av en konvention ingår i flera bilaterala och multilaterala överenskommelser som binder Finland. Av hävd har Finland gett sitt stöd till att klausuler om obligatorisk tvistlösning har intagits i såväl bilaterala som multilaterala överenskommelser. Finland har inte för avsikt att göra någon reservation enligt artikel 11.2 i konventionen.

Artikel 12. I artikeln ingår bestämmelser om förbehåll. Enligt artikeln får inget förbehåll göras beträffande konventionen, med undantag för vad som föreskrivs i artikel 11.

Artikel 13. Artikeln innehåller bestämmelser om undertecknande av och anslutning till konventionen samt om ratifikation, godtagande och godkännande. I artikeln ingår också bestämmelser om ikraftträdandet.

Vid deponeringen av ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument skall varje stat tillkännage om den är en tillverkningsstat. Meningen är att i samband med deponeringen av Finlands ratifikationsinstrument meddela att Finland är en tillverkningsstat, eftersom sådana sprängämnen som avses i konventionen framställs i Finland.

Artikel 14. I artikeln regleras depositariens förpliktelser. Det är fråga om sedvanliga underrättelser om undertecknande, ratificering och godkännande av samt anslutning till konventionen, vilket ankommer på depositarien, samt om ikraftträdande av konventionen och av ändringar. Artikeln gäller också uppsägning och förbehåll angående skiljeförfarandet enligt artikel 11.2. i samband med de-

poneringen av ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet skall depositarien dessutom särskilt ange om en stat har förklarat sig vara en tillverkarstat.

Artikel 15. I artikeln ingår bestämmelser om uppsägning av konventionen. Konventionsstaterna får när som helst frånträda konventionen genom en skriftlig underrättelse till depositarien. Frånträdet sker genom deponering av ett uppsägningsinstrument hos Internationella civila luftfartsorganisationens generalsekreterare och frånträdet får verkan 180 dagar efter den dag då underrättelsen togs emot av generalsekreteraren.

Teknisk bilaga. Den tekniska bilagan är uppdelad i två delar. I del 1 anges vilka sprängämnen konventionen omfattar respektive inte omfattar. Dessutom preciseras definitionerna av vissa begrepp. I del 2 ingår en förteckning på fyra detekteringsmedel och deras kemiska sammansättning samt anges när ett sprängämne skall anses vara märkt.

2. Lagförslagen

2.1. Lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringsyfte

1 §. I denna paragraf fastställs att de konventionsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen skall gälla som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem. Inga reservationer får göras till konventionen, med undantag för bestämmelserna i artikel 11. Finland har inte för avsikt att göra någon sådan reservation som avses i artikel 11.2.

2 §. I denna paragraf ingår en bestämmelse om de behöriga myndigheter som skall kontrollera efterlevnaden av förpliktelse enligt konventionen. Tillverkningen och upplagringen av sprängämnen som avses i konventionen kontrolleras i Finland av säkerhetsteknikcentralen. Tullverket och gränsbevakningsväsendet kontrollerar införseln av plastiska sprängämnen. Huvudstabens tekniska besiktningsavdelning är kontrollmyndighet i fråga om sprängämnen som tillverkas, innehas och är avsedda att användas av

försvarsmakten. På motsvarande sätt är det gränsbevakningsväsendet som kontrollerar efterlevnaden av bestämmelserna om sprängämnen som tillverkas, innehas och är avsedda att användas av gränsbevakningen.

3 §. Paragrafen innehåller den sedvanliga bestämmelsen om ikraftträdandet. Om ikraftträdandet av lagen bestäms genom en förordning av republikens president.

2.2. Lag om ändring av lagen om explosionsfarliga ämnen

1 a §. I den föreslagna paragrafen ingår i 1 mom. ett förbud enligt artikel 2–4 i konventionen att i landet införa, tillverka, inneha eller överföra sådana explosiva varor som avses i konventionen, om inte ett detekteringsmedel införts i dem i enlighet med konventionen. Momentet ger också rätt att utfärda en förordning. Med stöd av detta kan den sprängämnestekniska regleringen enligt konventionsbilagan ske genom en förordning av handels- och industriministeriet. I första paragrafen i det utkast till förordning som medföljer denna regeringsproposition ingår en teknisk definition av plastiska sprängämnen enligt konventionen. Utkastets 2 § innehåller en förteckning över fyra detekteringsmedel och deras kemiska sammansättning samt en definition som anger när ett sprängämne skall anses vara märkt. I paragrafen ingår dessutom en hänvisning till bestämmelser om hantering och upplagring av kemikalier som används för märkningen.

I den föreslagna paragrafen ingår i 2 mom. en begränsningsbestämmelse enligt vilken förbudet i 1 mom. inte gäller plastiska sprängämnen som behövs i små mängder för sådana ändamål som är tillåtna enligt konventionen. Tillåtna ändamål är forskning, utveckling och provning av nya eller modifierade explosiva varor, träning i detektering av explosiva varor och utveckling och provning av utrustning som är avsedd för upptäckande av explosiva varor samt kriminaltekniska undersökningar, utvecklande av brottsutredningsmetoder och andra rättsmedicinska ändamål. Om framställning och hantering av explosiva varor bestäms närmare i förordningen om explosiva varor (473/1993). Bestämmelsen grundar sig på underpunkterna a,

b och c i punkt II i del 1 i bilagan till konventionen.

Enligt 3 mom. i den föreslagna paragrafen får plastiska sprängämnen införas i Finland även om de inte har märkts i enlighet med konventionen, om mottagaren är försvarsmakten, polisen eller gränsbevakningsväsendet. Bestämmelsen baserar sig på artikel 3.2 som tillåter överföring av omärkta sprängämnen om det sker för ändamål som inte är oförenliga med konventionens målsättning och sköts under den ifrågavarande konventionsstatens kontroll av sådana myndigheter i den staten som utför militära eller polisiära uppgifter.

Enligt 4 mom. i den föreslagna paragrafen gäller för utförelse av de explosiva varor som avses i konventionen vad som är föreskrivet i lagen om export och transitering av försvarsmateriel. När konventionen sätts i kraft avser man att skriva in plastiska sprängämnen i försvarsministeriets beslut om verkställighet av förordningen om export och transitering av försvarsmateriel (192/1997). Härvid blir exporten av plastiska sprängämnen beroende av tillstånd och i samband med tillståndsprövningen kan efterlevnaden av det i artikel 3 avsedda exportförbudet kontrolleras. Härvid blir också bestämmelserna om exportbrott och exportförseelse i 7 § i nämnda lag tillämpliga.

3. Ikraftträdande

Konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte har trätt i kraft internationellt den 21 juni 1998. För en stat som deponerar sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument efter denna tidpunkt träder konventionen i kraft sextio dagar efter deponeringen.

Meningen är att ikraftträdandet av de föreslagna lagarna skall fastställas genom förordningar av republikens president. Lagarna avses träda i kraft samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del.

I det senare lagförslaget föreslås att de övergångsbestämmelser som gäller de i konventionen fastställda tidsperioderna skall skrivnas in i bestämmelsen om ikraftträdandet. Den första övergångsbestämmelsen gäll-

er plastiska sprängämnen som tillverkats och importerats innan lagen trädde i kraft. Dessa sprängämnen får användas, innehas och överföras under tre års tid räknat från ikraftträdandet, även om de inte har försetts med detekteringsmedel i enlighet med bestämmelserna i konventionen.

Enligt den andra övergångsbestämmelsen får plastiska sprängämnen som innehas av försvarsmakten, polisen och gränsbevakningsväsendet användas, innehas och överföras under en period om 15 år från ikraftträdandet av lagen, även om inget detekteringsmedel har införts i dem. Plastiska sprängämnen som innehas av försvarsmakten, polisen eller gränsbevakningsväsendet och som utgör en beståndsdel i vederbörligen godkända militära anordningar enligt konventionen får, även utan detekteringsmedel användas efter denna period, om anordningen innehades av myndigheten i fråga vid ikraftträdandet av lagen eller tillverkas inom tre år räknat från ikraftträdandet.

4. Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § grundlagen omfattas internationella fördrag som ingås med utländska makter av riksdagens godkännandebehörighet om fördraget innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Riksdagens grundlagsutskott anser att denna grundlagsfästa befogenhet hos riksdagen avser alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets ståndpunkt skall en bestämmelse i ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse anses höra till området för lagstiftningen 1) om bestämmelsen gäller utövande eller inskränkning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är tryggad i grundlagen, 2) om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter, 3) om det enligt grundlagen skall föreskrivas i lag om den fråga som bestämmelsen avser, 4) om det finns gällande bestämmelser i lag om den fråga som bestämmelsen avser eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland skall föreskrivas om frågan i lag. En bestämmelse i en internationell förpliktelse hör

på dessa grunder till området för lagstiftningen oberoende av om den står i strid med eller överensstämmer med en bestämmelse som utfärdats genom lag i Finland (se GrUU 11 och 12/2000 rd).

Bestämmelserna i artikel 2–4 i konventionen begränsar tillverkning, överförande, innehav och användning av omärkta sprängämnen. Bestämmelserna kan anses påverka egendomsskyddet samt grunderna för individens rättigheter och skyldigheter och de hör sålunda till området för lagstiftningen. De frågor som berörs av dessa konventionsbestämmelser är i Finland reglerade i lagen om export och transitering av försvarsmateriel och i lagen om explosionsfarliga ämnen. De hör sålunda till området för lagstiftningen. Att konventionsbestämmelserna är förenliga med lagen om export och transitering av försvarsmateriel och övrig nationell lagstiftning om export av explosiva ämnen saknar betydelse härvidlag.

I artikel 1 definieras de begrepp som används i konventionen. Eftersom det betydelseinnehåll som begreppen får är av avgörande betydelse för tillämpningen av konventionsbestämmelserna, måste också artikel 1 anses höra till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 10 utgör den tekniska bilagan en integrerad del av konventionen. Punkt II i del 1 i bilagan innehåller definitioner av de sprängämnen som inte räknas som sprängämnen enligt konventionen. Dessa definitioner inskränker konventionsstatens förpliktelser i förhållande till artiklarna 2–4. Eftersom det nationella införandet av konventionsbestämmelserna främst sker genom kriminalisering, har bestämmelserna i bilagan konsekvenser för uppfattningen om vad som räknas som straffbart uppförande. Därför hör också bestämmelserna i punkt II i del 1 i bilagan till området för lagstiftningen.

I artikel 11 i konventionen ingår bestämmelser om obligatorisk tvistlösning. Till följd av förfarandet kan det uppkomma för Finland bindande beslut i frågor som gäller konven-

tionsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Därför hör också artikel 11 till området för lagstiftningen.

I enlighet med detta föreslås det att de grundläggande bestämmelserna om införsel, tillverkning, innehav och överförande av plastiska sprängämnen skall fastställas i lag. I denna proposition ingår därför ett lagförslag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte och ett förslag till lag om ändring av lagen om explosionsfarliga ämnen (263/1953), för vilka regeringen inbegär godkännande av riksdagen. Meningen är att sprängämnestekniska detaljer skall regleras i en förordning av handels- och industriministeriet, vilken medföljer denna proposition som bilaga.

Ikraftsättandet av konventionen förutsätter inte medverkan av landskapet Åland.

5. Lagstiftningsordning

I propositionen ingår ett förslag till lag om ikraftträdande av konventionen. Varken i konventionen eller i lagförslaget ingår bestämmelser som kunde kräva behandling av lagförslaget i s.k. inskränkt grundlagsordning enligt 95 § 2 mom. grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner den i Montreal den 1 mars 1991 ingångna konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte.

Eftersom konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Montreal den 1 mars 1991 ingångna konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Tillverkning och upplagring av de explosiva varor som avses i konventionen kontrolleras i Finland av säkerhetsteknikcentralen. Införelsen i landet av plastiska sprängämnen kontrolleras av tullverket och gränsbevak-

ningsväsendet. Huvudstabens tekniska besiktningsavdelning är kontrollmyndighet i fråga om plastiska sprängämnen som tillverkas, innehas och är avsedda att användas av försvarsmakten. Efterlevnaden av de bestämmelser som gäller märkning av explosiva varor som tillverkas, innehas och är avsedda att användas av gränsbevakningsväsendet kontrolleras av gränsbevakningsväsendet.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

2.**Lag****om ändring av lagen om explosionsfarliga ämnen**

I enlighet med riksdagens beslut *fogas* till lagen den 19 juni 1953 om explosionsfarliga ämnen (263/1953) en ny 1 a § som följer:

1 a §

Sådana plastiska sprängämnen som avses i konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte får inte införas i landet, tillverkas, innehas eller överföras om inte detekteringsmedel har införts i dem i enlighet med konventionen. Närmare bestämmelser om de sprängämnestekniska krav som gäller för införande av detekteringsmedel i plastiska sprängämnen utfärdas genom en förordning av handels- och industriministeriet.

Förbudet mot införelse, tillverkning, innehav och överförande av plastiska sprängämnen gäller inte plastiska sprängämnen som i små kvantiteter behövs för

- 1) forskning, utveckling eller provning av nya eller ändrade explosiva varor,
- 2) träning i detektering av explosiva varor eller utveckling och provning av utrustning för detektering av explosiva varor, samt
- 3) kriminaltekniska undersökningar, utveckling av brottsutredningsmetoder och andra rättsmedicinska ändamål.

Utan hinder av bestämmelserna i 1 mom. får plastiska sprängämnen införas i Finland även om de inte har märkts i enlighet med konventionen, om mottagaren av de explosiva varorna är försvarsmakten, polisen eller gränsbevakningsväsendet.

För utförelse ur landet av plastiska sprängämnen som avses i konventionen gäller vad som bestäms i lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990).

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Plastiska sprängämnen som tillverkats och införts i landet före ikraftträdandet av denna lag får användas, innehas och överföras under en period av tre år från ikraftträdandet av lagen även om inget detekteringsmedel har

införts i dem i enlighet med bestämmelserna i konventionen.

Plastiska sprängämnen som innehas av försvarsmakten, polisen och gränsbevakningsväsendet får användas, innehas och överföras under en period av 15 år från ikraftträdandet av lagen även om inget detekteringsmedel har införts i dem på det sätt som bestäms i 1 a §. Plastiska sprängämnen som innehas av försvarsmakten, polisen och gränsbevakningsväsendet och som utgör en beståndsdel i en vederbörligen godkänd militär konstruktion enligt konventionen får användas också efter denna tidsperiod, om konstruktionen innehas av ovan nämnda myndighet när denna lag träder i kraft eller den tillverkas inom tre år från ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 14 juni 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

Handels- och industriministeriets förordning

om införande av detekteringsmedel i plastiska sprängämnen

I enlighet med handels- och industriministeriets beslut föreskrivs med stöd av 1 a § lagen den 19 juni 1953 om explosionsfarliga ämnen (263/1953), sådan den lyder i lag /2001:

1 §

Denna förordning gäller plastiska sprängämnen som

- 1) innehåller ett eller flera högexplosiva ämnen som i sin rena form har ett ångtryck som understiger 10^4 Pa vid en temperatur av 25 °C,
- 2) sammansätts med bindningsmaterial, och
- 3) kan formas vid normal rumstemperatur.

2 §

I samband med tillverkningen skall i plastiska sprängämnen införas detekteringsmedel enligt 2 mom. på sådant sätt att medlet sprids homogent i sprängämnet och koncentrationen av detekteringsmedel i den färdiga produkten är åtminstone den minimikoncentration som anges i 2 mom.

Som i 1 mom. avsedda detekteringsmedel kan användas följande ämnen:

1) etylenglykoldinitrat (EGDN), minimikoncentration 0,2 vikt-%,

2) 2,3-dimetyl-2,3-dinitrobutan (DMNB), minimikoncentration 0,1 vikt-%,

3) para-mononitrotoluen (p-MNT), minimikoncentration 0,5 vikt-%, eller

4) orto-mononitrotoluen (o-MNT), minimikoncentration 0,5 vikt-%.

En explosiv vara som på grund av sin naturliga sammansättning innehåller i 2 mom. avsett detekteringsmedel i minst den minimikvantitet som anges i 2 mom. är märkt på det sätt som avses i denna förordning.

Vid hantering och lagring av kemikalier som används för märkning av plastiska sprängämnen skall iaktas vad som särskilt är bestämt om detta.

3 §

Denna förordning träder i kraft den 2001.

(Översättning)

KONVENTION

om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte

De stater som är parter i denna konvention,

som är medvetna om terrorismens innebörd för internationell säkerhet,

som ger uttryck för sina allvarliga farhågor då det gäller terroristhandlingar riktade mot flygplan, andra transportmedel och andra mål,

som är oroade över att plastiska sprängämnen har använts för sådana terroristhandlingar,

som är medvetna om att märkning av sådana sprängämnen för detekteringsändamål avsevärt skulle bidra till att förebygga sådana olagliga handlingar,

som är medvetna om att det för att förebygga sådana olagliga handlingar föreligger ett trängande behov av en internationell reglering som ålägger staterna att vidta lämpliga åtgärder för att se till att plastiska sprängämnen märks i behörig ordning,

som beaktar Förenta Nationernas säkerhetsråds resolution 635 den 14 juni 1989 och Förenta Nationernas generalförsamlings resolution 44/29 den 4 december 1989 vilka uppmanar den internationella civila luftfartsorganisationen att intensifiera sitt arbete för att skapa en internationell reglering för märkning av plastiska sprängämnen eller sprängämnen i bladform i detekteringssyfte,

som är medvetna om resolution A27-8 som enhälligt antagits av den internationella civila luftfartsorganisationens 27:e församling och som med högsta och övergripande prioritet godkände beredandet av ett nytt internationellt instrument beträffande märkning av plastiska sprängämnen eller sprängämnen i bladform för detektering,

CONVENTION

on the Marking of Plastic Explosives for the Purpose of Detection

The states parties to this convention,

conscious of the implications of acts of terrorism for international security;

expressing deep concern regarding terrorist acts aimed at destruction of aircraft, other means of transportation and other targets;

concerned that plastic explosives have been used for such terrorist acts;

considering that the marking of such explosives for the purpose of detection would contribute significantly to the prevention of such unlawful acts;

recognizing that for the purpose of deterring such unlawful acts there is an urgent need for an international instrument obliging States to adopt appropriate measures to ensure that plastic explosives are duly marked;

considering United Nations Security Council Resolution 635 of 14 June 1989, and United Nations General Assembly Resolution 44/29 of 4 December 1989 urging the International Civil Aviation Organization to intensify its work on devising an international regime for the marking of plastic or sheet explosives for the purpose of detection;

bearing in mind Resolution A27-8 adopted unanimously by the 27th Session of the Assembly of the International Civil Aviation Organization which endorsed with the highest and overriding priority the preparation of a new international instrument regarding the marking of plastic or sheet explosives for detection;

som med tillfredsställelse noterar den roll som den internationella civila luftfartsorganisationen spelat vid utarbetandet av denna konvention liksom dess villighet att åta sig uppgifter vid dess genomförande,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

I denna konvention avses med

1. "sprängämnen" explosiva produkter, vanligen kända som plastiska sprängämnen, inklusive sprängämnen i flexibel eller elastisk bladform, på sätt som beskrivs i den tekniska bilagan till denna konvention,

2. "detekteringsmedel" ett sådant ämne som beskrivs i den tekniska bilagan till denna konvention som tillsätts ett sprängämne för att göra det upptäckbart,

3. "märkning" införande i ett sprängämne av ett detekteringsmedel i enlighet med den tekniska bilagan till denna konvention,

4. "tillverkning" varje förfarande, inklusive återanvändning, som skapar sprängämnen,

5. "vederbörligen godkända militära konstruktioner" bland annat patroner, bomber, projektiler, minor, robotar, raketer, formade laddningar, granater och perforeringsmedel som uteslutande tillverkats för militär eller polisiär användning i enlighet med de lagar och bestämmelser som gäller i vederbörande konventionsstat,

6. "tillverkningsstat" varje stat på vars område sprängämnen tillverkas.

Artikel 2

Varje konventionsstat skall vidta behövliga och effektiva åtgärder för att förbjuda och förhindra att omärkta sprängämnen tillverkas på dess territorium.

Artikel 3

1. Varje konventionsstat skall vidta nödvändiga och effektiva åtgärder för att förbjuda och förhindra förflyttning av omärkta sprängämnen till eller från dess territorium.

2. Föregående stycke skall inte gälla med avseende på förflyttning av omärkta

noting with satisfaction the role played by the Council of the International Civil Aviation Organization in the preparation of the Convention as well as its willingness to assume functions related to its implementation;

have agreed as follows:

Article I

For the purposes of this Convention:

1. "Explosives" mean explosive products, commonly known as "plastic explosives", including explosives in flexible or elastic sheet form, as described in the Technical Annex to this Convention.

2. "Detection agent" means a substance as described in the Technical Annex to this Convention which is introduced into an explosive to render it detectable.

3. "Marking" means introducing into an explosive a detection agent in accordance with the Technical Annex to this Convention.

4. "Manufacture" means any process, including reprocessing, that produces explosives.

5. "Duly authorized military devices" include, but are not restricted to, shells, bombs, projectiles, mines, missiles, rockets, shaped charges, grenades and perforators manufactured exclusively for military or police purposes according to the laws and regulations of the State Party concerned.

6. "Producer State" means any State in whose territory explosives are manufactured.

Article II

Each State Party shall take the necessary and effective measures to prohibit and prevent the manufacture in its territory of unmarked explosives.

Article III

1. Each State Party shall take the necessary and effective measures to prohibit and prevent the movement into or out of its territory of unmarked explosives.

2. The preceding paragraph shall not apply in respect of movements for purposes

sprängämnen som befinner sig under konventionsstatens kontroll i enlighet med första stycket i artikel 4, när förflyttningen avser ändamål som inte är oförenliga med denna konventions målsättning och den genomförs av de myndigheter i en konventionsstat som utför militära eller polisiära uppgifter.

Artikel 4

1. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som behövs för att utöva sträng och effektiv kontroll över innehav och överförande av innehav av omärkta sprängämnen som tillverkats i eller införts till dess territorium innan denna konvention trädde i kraft i förhållande till den staten, för att förhindra att de kommer på avvägar eller används för ändamål som inte är förenliga med denna konventions målsättning.

2. Varje konventionsstat skall vidta behövliga åtgärder för att se till att alla lager av sprängämnen som avses i första stycket i denna artikel och som inte innehas av de av dess myndigheter som utför militära eller polisiära uppgifter förstörs eller används för ändamål som inte är oförenliga med denna konvention, märks eller görs slutligt obrukbara, inom en period av tre år från den denna konvention trädde i kraft i förhållande till den staten.

3. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som behövs för att se till att alla lager av sprängämnen som avses i första stycket av denna artikel och som innehas av de av dess myndigheter som utför militära eller polisiära uppgifter och som inte utgör en beståndsdel i vederbörligen godkända militära anordningar förstörs eller används för ändamål som inte är oförenliga med denna konvention, märks eller görs slutligt obrukbara inom en period av 15 år från den denna konvention trädde i kraft i förhållande till den staten.

4. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som behövs för att försäkra sig om att destruktion snarast möjligt sker på dess territorium av de omärkta sprängämnen som kan komma att upptäckas där och som inte avses i föregående stycken i denna artikel, med undantag för de lager av omärkta sprängämnen som innehas av de av dess

not inconsistent with the objectives of this Convention, by authorities of a State Party performing military or police functions, of unmarked explosives under the control of that State Party in accordance with paragraph 1 of Article IV.

Article IV

1. Each State Party shall take the necessary measures to exercise strict and effective control over the possession and transfer of possession of unmarked explosives which have been manufactured in or brought into its territory prior to the entry into force of this Convention in respect of that State, so as to prevent their diversion or use for purposes inconsistent with the objectives of this Convention.

2. Each State Party shall take the necessary measures to ensure that all stocks of those explosives referred to in paragraph 1 of this Article not held by its authorities performing military or police functions are destroyed or consumed for purposes not inconsistent with the objectives of this Convention, marked or rendered permanently ineffective, within a period of three years from the entry into force of this Convention in respect of that State.

3. Each State Party shall take the necessary measures to ensure that all stocks of those explosives referred to in paragraph 1 of this Article held by its authorities performing military or police functions and that are not incorporated as an integral part of duly authorized military devices are destroyed or consumed for purposes not inconsistent with the objectives of this Convention, marked or rendered permanently ineffective, within a period of fifteen years from the entry into force of this Convention in respect of that State.

4. Each State Party shall take the necessary measures to ensure the destruction, as soon as possible, in its territory of unmarked explosives which may be discovered therein and which are not referred to in the preceding paragraphs of this Article, other than stocks of unmarked explosives held by its authorities performing military

myndigheter som utför militära eller polisära uppgifter och som utgör en beståndsdel i vederbörligen godkända militära anordningar vid tiden för denna konventions ikraftträdande i förhållande till den staten.

5. Varje konventionsstat skall vidta behövliga åtgärder för att utöva sträng och effektiv kontroll över innehav och överförande av innehav av sprängämnen som avses i punkt II i del 1 i den tekniska bilagan till denna konvention för att förhindra att de kommer på avvägar eller används för ändamål som inte är förenliga med denna konventions målsättning.

6. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som behövs för att på sitt territorium snarast möjligt förstöra sådana omärkta sprängämnen som tillverkats sedan denna konvention trätt i kraft i förhållande till den staten och som inte ingår i punkt II d i del 1 i den tekniska bilagan till denna konvention, och omärkta sprängämnen som inte längre faller inom ramen för någon underpunkt i sagda punkt II.

Artikel 5

1. Genom denna konvention bildas en internationell sprängämnesteknisk kommission (i det följande "kommissionen") som består av minst 15 och högst 19 medlemmar, vilka utses av den internationella civila luftfartsorganisationens råd (i det följande "rådet") bland personer som nominerats av konventionsstaterna.

2. Medlemmarna i kommissionen skall vara experter som har direkt och omfattande erfarenhet av förhållanden som gäller tillverkning eller detektering av eller forskning om sprängämnen.

3. Medlemmarna i kommissionen skall tjänstgöra under en period av tre år och skall kunna utses på nytt.

4. Möten med kommissionen skall sammankallas minst en gång om året vid den internationella civila luftfartsorganisationens högkvarter, eller på plats och tid som anges eller godtas av rådet.

5. Kommissionen skall anta sin arbets-

or police functions and incorporated as an integral part of duly authorized military devices at the date of the entry into force of this Convention in respect of that State.

5. Each State Party shall take the necessary measures to exercise strict and effective control over the possession and transfer of possession of the explosives referred to in paragraph II of Part 1 of the Technical Annex to this Convention so as to prevent their diversion or use for purposes inconsistent with the objectives of this Convention.

6. Each State Party shall take the necessary measures to ensure the destruction, as soon as possible, in its territory of unmarked explosives manufactured since the coming into force of this Convention in respect of that State that are not incorporated as specified in paragraph II d) of Part 1 of the Technical Annex to this Convention and of unmarked explosives which no longer fall within the scope of any other subparagraphs of the said paragraph II.

Article V

1. There is established by this Convention an International Explosives Technical Commission (hereinafter referred to as "the Commission") consisting of not less than fifteen nor more than nineteen members appointed by the Council of the International Civil Aviation Organization (hereinafter referred to as "the Council") from among persons nominated by States Parties to this Convention.

2. The members of the Commission shall be experts having direct and substantial experience in matters relating to the manufacture or detection of, or research in, explosives.

3. Members of the Commission shall serve for a period of three years and shall be eligible for re-appointment.

4. Sessions of the Commission shall be convened, at least once a year at the Headquarters of the International Civil Aviation Organization, or at such places and times as may be directed or approved by the Council.

5. The Commission shall adopt its rules of

ordning, som skall godkännas av rådet.

Artikel 6

1. Kommissionen skall värdera den tekniska utvecklingen med avseende på tillverkning, märkning och detektering av sprängämnen.

2. Kommissionen skall genom rådet rapportera sina rön till konventionsstaterna och till berörda internationella organisationer.

3. Då det behövs skall kommissionen lämna rekommendationer till rådet vad gäller ändringar i den tekniska bilagan till denna konvention. Kommissionen skall söka fatta sina beslut om sådana rekommendationer med konsensus. Om inte konsensus kan nås, skall kommissionen fatta besluten med en majoritet av två tredjedelar av dess ledamöter.

4. Rådet får på kommissionens rekommendation föreslå konventionsstaterna ändringar i den tekniska bilagan till denna konvention.

Artikel 7

1. Varje konventionsstat får, inom nittio dagar från den dag då den underrättades om ett förslag till ändring i den tekniska bilagan till denna konvention, överlämna sina kommentarer till rådet. Rådet skall så snart som möjligt delge kommissionen dessa kommentarer för beaktande. Rådet skall ge varje konventionsstat som kommenterar eller har invändningar mot den föreslagna ändringen tillfälle att konsultera kommissionen.

2. Kommissionen skall överväga konventionsstaternas synpunkter enligt föregående stycke och lämna rapport till rådet. Rådet får, efter övervägande av kommissionens rapport och med beaktande av ändringens beskaffenhet och konventionsstaternas kommentarer, inklusive tillverkarstater, föreslå alla konventionsstater att anta ändringen.

3. Om en föreslagen ändring inte blivit föremål för invändning från fem eller fler konventionsstater genom skriftlig underrättelse till rådet inom nittio dagar från dagen för underrättelse om ändringen från rådet, skall ändringen anses vara godtagen, och

procedure, subject to the approval of the Council.

Article VI

1. The Commission shall evaluate technical developments relating to the manufacture, marking and detection of explosives.

2. The Commission, through the Council, shall report its findings to the States Parties and international organizations concerned.

3. Whenever necessary, the Commission shall make recommendations to the Council for amendments to the Technical Annex to this Convention. The Commission shall endeavour to take its decisions on such recommendations by consensus. In the absence of consensus the Commission shall take such decisions by a two-thirds majority vote of its members.

4. The Council may, on the recommendation of the Commission, propose to States Parties amendments to the Technical Annex to this Convention.

Article VII

1. Any State Party may, within ninety days from the date of notification of a proposed amendment to the Technical Annex to this Convention, transmit to the Council its comments. The Council shall communicate these comments to the Commission as soon as possible for its consideration. The Council shall invite any State Party which comments on or objects to the proposed amendment to consult the Commission.

2. The Commission shall consider the views of States Parties made pursuant to the preceding paragraph and report to the Council. The Council, after consideration of the Commission's report, and taking into account the nature of the amendment and the comments of States Parties, including producer States, may propose the amendment to all States Parties for adoption.

3. If a proposed amendment has not been objected to by five or more States Parties by means of written notification to the Council within ninety days from the date of notification of the amendment by the Council, it shall be deemed to have been adopted, and

träda i kraft etthundraåttio dagar därefter eller efter den tid som anges i den föreslagna ändringen för de stater som inte uttryckligen haft invändning däremot.

4. Konventionsstater som uttryckligen motsatt sig den föreslagna ändringen får därefter, genom ingivande av ett godkännande- eller godtagandeinstrument, uttrycka sitt samtycke till att vara bundna av vad som föreskrivits i ändringen.

5. Om fem eller flera konventionsstater motsätter sig den föreslagna ändringen skall rådet överlämna den till kommissionen för ytterligare överväganden.

6. Om den föreslagna ändringen inte antagits i enlighet med stycke 3 i denna artikel får rådet också sammankalla en konferens med alla konventionsstater.

Artikel 8

1. Konventionsstaterna skall om möjligt överlämna sådan information till rådet som kan vara till nytta för kommissionen vid utförandet av dess uppgifter enligt artikel 6 första stycket.

2. Konventionsstaterna skall hålla rådet informerat om de åtgärder de vidtagit för att genomföra bestämmelserna i denna konvention. Rådet skall vidarebefordra upplysningarna till alla konventionsstater och berörda internationella organisationer.

Artikel 9

Rådet skall i samarbete med konventionsstaterna och berörda internationella organisationer vidta lämpliga åtgärder för att underlätta genomförandet av denna konvention, inklusive tillhandahållande av tekniskt bistånd och åtgärder för utbyte av information rörande teknisk utveckling beträffande märkning och detektering av sprängämnen.

Artikel 10

Den tekniska bilagan till denna konvention utgör en integrerande del av konventionen.

Artikel 11

1. Varje tvist mellan två eller fler konventionsstater beträffande tolkningen eller till-

shall enter into force one hundred and eighty days thereafter or after such other period as specified in the proposed amendment for States Parties not having expressly objected thereto.

4. States Parties having expressly objected to the proposed amendment may, subsequently, by means of the deposit of an instrument of acceptance or approval, express their consent to be bound by the provisions of the amendment.

5. If five or more States Parties have objected to the proposed amendment, the Council shall refer it to the Commission for further consideration.

6. If the proposed amendment has not been adopted in accordance with paragraph 3 of this Article, the Council may also convene a conference of all States Parties.

Article VIII

1. States Parties shall, if possible, transmit to the Council information that would assist the Commission in the discharge of its functions under paragraph 1 of Article VI.

2. States Parties shall keep the Council informed of measures they have taken to implement the provisions of this Convention. The Council shall communicate such information to all States Parties and international organizations concerned.

Article IX

The Council shall, in co-operation with States Parties and international organizations concerned, take appropriate measures to facilitate the implementation of this Convention, including the provision of technical assistance and measures for the exchange of information relating to technical developments in the marking and detection of explosives.

Article X

The Technical Annex to this Convention shall form an integral part of this Convention.

Article XI

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation

lämpningen av denna konvention som inte kan lösas genom förhandlingar skall, på begäran av en av dem, bli föremål för skiljeförfarande. Om parterna inte är i stånd att inom sex månader efter begäran om skiljeförfarande enas om hur skiljeförfarandet skall organiseras får vem som helst av dessa parter hänskjuta tvisten till Internationella domstolen genom en begäran i enlighet med domstolens stadga.

2. Varje konventionsstat får, vid under-tecknande, ratificering, godtagande eller godkännande av denna konvention eller vid tillträde till den, förklara att den inte anser sig bunden av föregående stycke. Övriga konventionsstater skall inte vara bundna av föregående stycke i förhållande till en stat som gjort ett sådant förbehåll.

3. Varje konventionsstat som gjort ett förbehåll i enlighet med föregående stycke får när som helst återkalla detta förbehåll genom att underrätta depositarien.

Artikel 12

Inget förbehåll beträffande denna konvention får göras med undantag för vad som föreskrivs i artikel 11.

Artikel 13

1. Denna konvention skall öppnas för undertecknande i Montreal den 1 mars 1991 av de stater som deltog i den internationella konferensen om lufrätt som hölls i Montreal från den 12 februari till den 1 mars 1991. Efter den 1 mars 1991 skall konventionen vara öppen för undertecknande av alla stater vid den internationella civila luftfartsorganisationens högkvarter i Montreal tills den träder i kraft i enlighet med tredje stycket i denna artikel. Varje stat som inte undertecknat denna konvention kan ansluta sig till den när som helst.

2. Denna konvention skall vara föremål för ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning av stater. Instrument rörande ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning skall deponeras hos den internationella civila luftfartsorganisationen, som härmed utses till depositarie. Vid deponeringen av ratifikation-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet

or application of this Convention which cannot be settled through negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by the preceding paragraph. The other States Parties shall not be bound by the preceding paragraph with respect to any State Party having made such a reservation.

3. Any State Party having made a reservation in accordance with the preceding paragraph may at any time withdraw this reservation by notification to the Depositary.

Article XII

Except as provided in Article XI no reservation may be made to this Convention.

Article XIII

1. This Convention shall be open for signature in Montreal on 1 March 1991 by States participating in the International Conference on Air Law held at Montreal from 12 February to 1 March 1991. After 1 March 1991 the Convention shall be open to all States for signature at the Headquarters of the International Civil Aviation Organization in Montreal until it enters into force in accordance with paragraph 3 of this Article. Any State which does not sign this Convention may accede to it at any time.

2. This Convention shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the International Civil Aviation Organization, which is hereby designated the Depositary. When depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, each State shall declare

skall varje stat tillkännage om den är en tillverkarstat eller inte.

3. Konventionen skall träda i kraft den sextionde dagen efter den dag då det trettiofemte instrumentet för ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning deponerades hos depositarien, under förutsättning att minst fem stater i enlighet med andra stycket i denna artikel förklarat att de är tillverkarstater. Om trettiofem sådana instrument deponeras innan fem tillverkarstater deponerat sina instrument, skall denna konvention träda i kraft den sextionde dagen efter det att den femte tillverkarstaten deponerat sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

4. Avseende på andra stater skall denna konvention träda i kraft sextio dagar efter den dag då deras ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument deponerades.

5. Så snart som denna konvention träder i kraft skall den av depositarien registreras i enlighet med artikel 102 i Förenta Nationernas stadga och i enlighet med artikel 83 i konventionen angående internationell civil luftfart (Chicago, 1944).

Artikel 14

Depositarien skall omedelbart underrätta alla undertecknande stater och konventionsstater om

1. varje undertecknande av konventionen och datum för detta,
2. varje deponering av instrument gällande ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning och datum för detta och särskilt ange om staten förklarat sig vara en tillverkarstat,
3. dagen för ikraftträdande av denna konvention,
4. dagen för ikraftträdande av varje ändring i denna konvention eller dess tekniska bilaga,
5. varje frånträde av konventionen enligt artikel 15, och
6. varje förklaring som givits enligt artikel 11 andra stycket.

Artikel 15

1. Varje konventionsstat får frånträda

whether or not it is a producer State.

3. This Convention shall enter into force on the sixtieth day following the date of deposit of the thirty-fifth instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Depositary, provided that no fewer than five such States have declared pursuant to paragraph 2 of this Article that they are producer States. Should thirty-five such instruments be deposited prior to the deposit of their instruments by five producer States, this Convention shall enter into force on the sixtieth day following the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance, approval or accession of the fifth producer State.

4. For other States, this Convention shall enter into force sixty days following the date of deposit of their instruments of ratification, acceptance, approval or accession.

5. As soon as this Convention comes into force, it shall be registered by the Depositary pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations and pursuant to Article 83 of the Convention on International Civil Aviation (Chicago, 1944).

Article XIV

The Depositary shall promptly notify all signatories and States Parties of:

1. each signature of this Convention and date thereof;
2. each deposit of an instrument of ratification, acceptance, approval or accession and date thereof, giving special reference to whether the State has identified itself as a producer State;
3. the date of entry into force of this Convention;
4. the date of entry into force of any amendment to this Convention or its Technical Annex;
5. any denunciation made under Article XV; and
6. any declaration made under paragraph 2 of Article XI.

Article XV

1. Any State Party may denounce this

denna konvention genom skriftlig underrättelse till depositarien.

2. Frånträde får verkan etthundraåttio dagar efter den dag då underrättelsen mottogs av depositarien.

TILL BEKRÄFTELSE härav har undertecknade befullmäktigade ombud, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat denna konvention.

UPPRÄTTAD i Montreal den 1 mars 1991 i ett original som upprättats i fem likvärdiga texter på engelska, franska, ryska, spanska och arabiska språken.

Convention by written notification to the Depositary.

2. Denunciation shall take effect one hundred and eighty days following the date on which notification is received by the Depositary.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their Governments, have signed this Convention.

DONE at Montreal, this first day of March, one thousand nine hundred and ninety-one, in one original, drawn up in five authentic texts in the English, French, Russian, Spanish and Arabic languages.

TEKNISK BILAGA**DEL 1: BESKRIVNING AV SPRÄNG-
ÄMNEN**

I. De sprängämnen som avses i första stycket i artikel 1 i denna konvention är de som

a) är sammansatta av ett eller flera högexplosiva ämnen som i sin rena form har ett ångtryck som understiger 10^{-4} Pa vid en temperatur av 25°C,

b) sammansätts med bindningsmaterial, och

c) som en blandning kan formas eller är flexibla vid normal rumstemperatur.

II. Följande sprängämnen skall även om de motsvarar beskrivningen på sprängämnen i punkt I i denna del inte anses vara sprängämnen så länge som de fortsätter att behållas eller brukas för de ändamål som anges nedan eller förblir delar på sätt som där anges, nämligen sprängämnen som

a) tillverkas eller lagerhålls i begränsade kvantiteter enbart för bruk i vederbörligen godkänd forskning, utveckling eller provning av nya eller ändrade sprängämnen,

b) tillverkas eller lagerhålls i begränsade kvantiteter endast för bruk vid vederbörligen godkänd träning i detektering av sprängämnen och/eller utveckling eller provning av sprängämnesdetekteringsutrustning,

c) tillverkas eller lagerhålls i begränsade kvantiteter enbart för vederbörligen godkända rättsvetenskapliga ändamål, eller

d) avses bli och är införlivade som en beståndsdel i vederbörligen godkända militära anordningar på tillverkarstatens territorium inom tre år efter det att denna konvention trätt i kraft i förhållande till den staten. Sådana anordningar som tillverkas inom denna treårsperiod skall anses vara vederbörligen godkända militära anordningar enligt fjärde stycket i artikel 4 i denna konvention.

III: I denna del skall

"vederbörligen godkänd" i punkt II a, b och c innebära tillåten i enlighet med lagar och bestämmelser i berörd stat, och

TECHNICAL ANNEX**PART 1: DESCRIPTION OF EXPLOSIVES**

1. The explosives referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Convention are those that:

a) are formulated with one or more high explosives which in their pure form have a vapour pressure less than 10^{-4} Pa at a temperature of 25°C;

b) are formulated with a binder material; and

c) are, as a mixture, malleable or flexible at normal room temperature.

II. The following explosives, even though meeting the description of explosives in paragraph 1 of this Part, shall not be considered to be explosives as long as they continue to be held or used for the purposes specified below or remain incorporated as there specified, namely those explosives that:

a) are manufactured, or held, in limited quantities solely for use in duly authorized research, development or testing of new or modified explosives;

b) are manufactured, or held, in limited quantities solely for use in duly authorized training in explosives detection and/or development or testing of explosives detection equipment;

c) are manufactured, or held, in limited quantities solely for duly authorized forensic science purposes; or

d) are destined to be and are incorporated as an integral part of duly authorized military devices in the territory of the producer State within three years after the coming into force of this Convention in respect of that State. Such devices produced in this period of three years shall be deemed to be duly authorized military devices within paragraph 4 of Article IV of this Convention.

III. In this Part:

"duly authorized" in paragraph II a), b) and c) means permitted according to the laws and regulations of the State Party con-

"högexplosiva ämnen" innefatta bland annat cyklotetrametylenetetranitramin (HMX), pentaerytritoltetranitrat (PETN) och cyklotrimetylenetrinitramin (RDX).

Del 2. DETEKTERINGSMEDEL

Ett detekteringsmedel är vart och ett av de ämnen som anges i följande tabell. Detekteringsmedel som anges i denna tabell avses bli använda för att höja detekterbarheten av sprängämnen genom ångdetektering. I varje särskilt fall skall införandet av detekteringsmedel i ett sprängämne göras på sådant sätt att ämnet sprids homogent i den färdiga produkten. Minimikoncentrationen av detekteringsmedel skall i den färdiga produkten vid tillverkningstillfället vara den som anges i nämnda tabell.

cerned; and

"high explosives" include but are not restricted to cyclotetramethylenetetranitramine (HMX), pentaerythritol tetranitrate (PETN) and cyclotrimethylenetrinitramine (RDX).

PART 2: DETECTION AGENTS

A detection agent is any one of those substances set out in the following Table. Detection agents described in this Table are intended to be used to enhance the detectability of explosives by vapour detection means. In each case, the introduction of a detection agent into an explosive shall be done in such a manner as to achieve homogeneous distribution in the finished product. The minimum concentration of a detection agent in the finished product at the time of manufacture shall be as shown in the said Table.

Tabell

Kemikaliens namn	Molekylformel	Molekylvikt	Molekylviktsprocent
Etylenglykol-dinitrat (EGDN)	$C_2H_4(NO_3)_2$	152	0,2
2,3-dimetyl-2,3-dinitrobutan (DMNB)	$C_6H_{12}(NO_2)_2$	176	0,1
Para-mononitrotoluen (p-MNT)	$C_7H_7NO_2$	137	0,5
Orto-mononitrotoluen (o-MNT)	$C_7H_7NO_2$	137	0,5

Varje sprängämne som på grund av sin naturliga sammansättning innehåller någon av de angivna detekteringsmedlen i eller över

den begärda minimikvantiteten skall anses vara märkt.

Table

Name of detection agent	Molecular formula	Molecular weight	Minimum concentration
Ethylene glycol dinitrate (EGDN)	$C_2H_4(NO_3)_2$	152	0.2% by mass
2,3-Dimethyl-2,3-dinitrobutane (DMNB)	$C_6H_{12}(NO_2)_2$	176	0.1% by mass
para-Mononitrotoluene (p-MNT)	$C_7H_7NO_2$	137	0.5% by mass
ortho-Mononitrotoluene (o-MNT)	$C_7H_7NO_2$	137	0.5% by mass

Any explosive which, as a result of its normal formulation, contains any of the designated detection agents at or above the re-

quired minimum concentration level shall be deemed to be marked.